

ಬಿಂಬ

ಒಂದನ್ನು ಎರಡಾಗಿಸುವ ಮಾಯೆಯೇ ಬಿಂಬ. ಈ ಬಿಂಬವೇ ರಾಕ್ಷಸ ರೂಪಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಮಾಯಾಜಾಲಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜೀವಿಗಳ ಬಲಿ ಪಡೆಯುವ ರೋಚಕ ಸಂಗತಿಯೊಂದಿದೆ. ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿರುವ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಡೆಗಣಿಸಿರುವ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಕಿಟಕಿ ಗಾಜುಗಳ ಜೊತೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಘರ್ಷಣೆ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲೊಂದರಲ್ಲೇ, ಇತ್ತೀಚಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅಂದಾಜು 1.28 ಶತಕೋಟಿಯಿಂದ 3.46 ಶತಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಗಾಜಿನ ಕಿಟಕಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇದು ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಿತ ಪಕ್ಷಿ ಮರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಸಿಂಪಿಗನ ಪಕ್ಷಿಯೊಂದು ಬಂದು ಮನೆಯ ಕಿಟಕಿ ಗಾಜನ್ನು ಕುಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮೂಡಿತು, ಕಾರಣ ತಿಳಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಸಿಂಪಿಗನ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಕ್ರಮಣಶೀಲತೆ (Territorial Aggression) ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಿಂಪಿಗ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಜೋಡಿಯಾಗಿ, ಹಸಿರು ಎಲೆಗಳ ತುದಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಚೂಪಾದ ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಹೊಲಿದು ಬಟ್ಟಲಿನ ಆಕಾರದ ಗೂಡನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವುದು ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಕಾವು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿ ಪ್ರದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹಕ್ಕಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಅತೀವ ಕಾಳಜಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಕಿಟಕಿಯ ಗಾಜಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಕಂಡಾಗ, ಹಕ್ಕಿಯು ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದ ಮತ್ತೊಂದು 'ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿ ಹಕ್ಕಿ' ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಹಕ್ಕಿಯು ಗಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಪದೇ ಪದೇ ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ "ಶ್ಯಾಡೋ-ಬಾಸ್ಸಿಂಗ್" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ತನೆಯು ಹಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾರಗಟ್ಟಲೆ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಂಬೂತ, ಚುಕ್ಕೆ ಬೆಳವ, ಸೂರಕ್ಕಿಗಳೂ ಕೂಡ ಆಗಾಗ ಬಂದು ಕಿಟಕಿಯ ಗಾಜಿಗೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಗಾಜು ಒಂದು ಘನ ವಸ್ತು ಎಂಬ ಅರಿವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅಥವಾ ಆಕಾಶವನ್ನು ಕಂಡು ಅವು ನೈಜವಾದ ಹಾದಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಹಾರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ಅವುಗಳ ಗಾಜಿನ ಜೊತೆ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೋರಾಡುವುದರಿಂದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಒತ್ತಡ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅದರ ಆಹಾರ ಹುಡುಕುವ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಪದೇ ಪದೇ ಗಾಜಿಗೆ ಕುಕ್ಕುವುದರಿಂದ ಹಕ್ಕಿಯು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದಣಿಯಬಹುದು. ಇದು ಹಕ್ಕಿಯ ತಲೆಗೆ ಅಥವಾ ಕೊಕ್ಕಿಗೆ ಗಾಯ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೆದುಳಿನ ಆಘಾತ, ಬುರುಡೆ, ಕೊಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಗಾಯ, ಆಂತರಿಕ ರಕ್ತಸ್ರಾವ, ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಮುರಿಯುವಿಕೆ ಇತರ ವಿಷಯಗಳು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾ ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಅದರ ಪರಿವಾರದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಹಾಗೂ ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವ ಇತರ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವೂ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

ಗಾಜುಗಳ ಜೊತೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಘರ್ಷಣೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕ್ರಮಗಳೆಂದರೇ, ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಗಾಜು ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಕಿಟಕಿಗಳ ಹೊರಭಾಗಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು, ಸ್ವಿಕ್ಕರ್‌ಗಳು ಹಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲನಗಳು ದೂರವಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ತಡೆಗೋಡೆ ಇರುವುದು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕಿಟಕಿಯ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪರದೆಗಳು ಅಥವಾ ನೆಟ್ ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲನದ ತೀವ್ರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬಡಿದರೂ ಅದರ ವೇಗವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ 'ಫ್ರಿಟೆಡ್ ಗ್ಲಾಸ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ, ಮೊದಲೇ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಗಾಜನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿ.

ಪರೀಕ್ಷಿತ ಬಿ ಆರ್

ಎಂ ಎಸ್ಸಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಂಕರಘಟ್ಟ

ಇಮೇಲ್: brpareekshith411@gmail.com